

**Remissyttrande**

Diarienummer: LI2025/00934

2025-09-25

**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**

[li.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:li.remissvar@regeringskansliet.se)

[li.fjr@regeringskansliet.se](mailto:li.fjr@regeringskansliet.se)

**Yttrande över betänkandet En ny nationell myndighet för  
viltförvaltning (SOU 2025:50)**

Sveriges Jordägareförbund (härefter Förbundet) har inbjudits att yttra sig över betänkandet En ny nationell myndighet för viltförvaltning (SOU 2025:50) Diarienummer: LI2025/00934

**Ståndpunkter**

- Förbundet avstyrker förslaget om bildandet av en ny nationell myndighet för viltförvaltning.
- Förbundet föreslår att samtliga jakt- och viltfrågor samlas på Naturvårdsverket i linje med utredningens sammanställning.
- Förbundet bifaller utredningens förslag att polisen får tydliga uppdrag att effektivisera och prioritera handläggning av jakt- och sportskyttevapen och betonar att det är av största vikt.
- Äganderätten är central i viltförvaltningen vilket måste förtydligas i utredningen.
- Förbundet föreslår att Naturvårdsverkets arbete och uppdrag med viltförvaltningen förtydligas genom myndighetsinstruktion och ska eftersträva balans mellan principerna bevara, begränsa och bruka.
- Förbundet bifaller utredningens förslag om att utreda om ansvaret för hanteringen av trafikskadat vilt ska flyttas från Polisen till Trafikverket.
- Förbundet bifaller utredningens förslag att överföra Polisens uppgifter att hantera statens vilt till länsstyrelserna.
- Förbundet bifaller utredningens förslag att tillståndsprövning och besiktning över civila skjutbanor överflyttas från Polisen till Länsstyrelserna.
- Naturvårdsverket ska ges i uppdrag att säkra hög kompetens inom viltförvaltning och jakt i alla beslutsled.

## **Särskilda kommentarer**

### **Inledning**

Sveriges Jordägareförbund välkomnar ambitionen att skapa en mer samlad och tydlig struktur för svensk viltförvaltning. Utredningen är mycket välgjord och möter direktivets instruktioner väl samt innehåller flera förslag som kan förenkla och skapa tydlighet inom svensk viltförvaltning.

Dagens splittrade ansvar mellan flera myndigheter har lett till otydlighet, ineffektivitet och i många fall ökade kostnader och problem för viltförvaltningen olika aktörer. Att i högre grad samla frågorna och ansvarsområdena hos en myndighet kommer sannolikt bidra till ökad tydlighet, likriktade tolkningar och beslut samt resursbesparingar.

Förbundets samlade bedömning är dock att ansvar och hantering av viltfrågorna fortsatt ska ligga kvar hos Naturvårdsverket under vissa villkor. Naturvårdsverket ska få det samlade uppdraget för samtliga viltfrågor.

Naturvårdsverkets arbete och uppdrag med viltförvaltningen ska förtydligas genom myndighetsinstruktion och ska eftersträva balans mellan principerna bevara, begränsa och bruka. Det är också av högsta vikt att viltfrågorna får större prioritet på Naturvårdsverket och att erforderlig kompetens säkras för att kvalitativt och med högt förtroende kunna arbeta med frågorna i samtliga beslutsled.

### **Äganderätten**

Äganderätten är inte omnämnd i utredningen vilket är en stor brist. Med äganderätten följer jakträtten och möjligheten till skydd av egendom. Rätten att jaga samt skydda egendom för skada med stöd av jaktlagstiftningen har sin rättsliga grund i äganderätten. Detta måste tydliggöras i utredningen och vara centralt i arbetet med myndigheternas arbete med jakt och viltförvaltning.

Det är av största vikt att äganderättens juridiska principer tydliggörs i det fortsatta arbetet som en av de viktigaste grundpelarna för en långsiktig och välfungerande viltförvaltning.

### **Vapenärenden**

Förbundet är starkt kritiska till Polisens hantering av vapenfrågor kopplat till jakt- och sportskyttevapen. I synnerhet handläggningen av tillstånd för jakt- och sportskyttevapen. Vid ett eventuellt bildande av en ny myndighet är Förbundets starka rekommendation att den myndigheten även får ansvar för handläggning av tillstånd för jakt- och sportskyttevapen.

Om jakt och viltfrågor beslutas ligga kvar hos Naturvårdsverket bifaller Förbundet utredningens förslag om att Polismyndigheten får i uppdrag att prioritera vapentillstånd för jägare och målskyttar i sin handläggning av vapenärenden.

Polismyndigheten bör också ha regelbunden dialog med intresseorganisationernas förbund och den nya myndigheten för viltförvaltning för att få ökad kunskap om hur jakt bedrivs och bättre förståelse för jägarnas och målskyttarnas behov.

Polisen måste även ges i uppdrag att revidera handläggarnas handbok för bedömning av tillståndsärenden. Handläggare ska inte göra enskilda bedömningar om jägares behov av specifika vapen som är tillåtna och den sökande är lämplig utifrån ordinarie prövning.

### **Samverkan med myndigheter och intressenter**

Naturvårdsverket ska, i högre grad än tidigare, samverka med berörda sektorsmyndigheter för att säkra en balanserad och långsiktig förvaltning.

För att myndighetssamverkan ska prioriteras hos samtligaberörda myndigheter och hos samtliga utgå ifrån att balansera begreppen bevara, begränsa och bruka ska den samverkan skrivas in i respektive myndighetsinstruktion.

Naturvårdsverket ska fortsatt arbeta aktivt med att involvera företrädare för näringen löpande i arbetet med vilt och jaktfrågor.

### **Balans mellan helhetsperspektiven bevara, bruka och begränsa**

Utredningen föreslår att jakt- och viltvårdsmyndigheten huvudsakliga uppgift inom viltförvaltningen ska vara att balansera de tre helhetsperspektiven bevara, bruka och begränsa. Det förslås vara 1 § i förordningen till myndighetens instruktion.

Det är mycket viktigt och positivt att utredningen föreslår att arbetet ska utgå och balanseras utifrån dessa tre perspektiv. Det är en förutsättning för en långsiktig och hållbar viltförvaltning i balans mellan intressen och värden, både ekonomiska och biologiska. Dock upplever Förbundet att utredningen i vissa delar har en obalans mellan dessa tre perspektiv, med en tydlig övervikt och betoning av att begränsa viltets negativa påverkan framför att bruka och bevara.

Alla tre perspektiv är lika viktiga och ska balanseras mot varandra i genomförandet av viltförvaltningen, både hos privata aktörer och myndigheter. För att kunna göra det på ett rättvisande sätt så måste samtliga parter ha tydliga instruktioner om att alla tre perspektiv är lika viktiga och ha tillgång till faktabaserade underlag för att fatta välgrundade beslut.

Utredningen föreslår att en utökad formell samverkan med ett antal andra myndigheter inom viltförvaltningen vilket är mycket positivt. Dock föreslår utredningen att den samverkan endast ska omfatta samarbete avseende förebygga och begränsa skada, men inte att samverka kring åtgärder som främjar bevara och bruka. Detta skapar en obalans i både förslaget till den nya jakt- och viltmyndighetens uppdrag och fokus, men även de andra föreslagna myndigheternas uppdrag och roll i att stödja den nya myndigheten i sitt arbete.

Förbundet föreslår att Naturvårdsverket får samma tydliga uppdrag utifrån de tre grundperspektiven samt att i de delar där samverkan med andra myndigheter och aktörer föreslås ska samverkan utgå ifrån och innehålla samtliga tre perspektiv på ett tydligt sätt.

### **Trafikskadat vilt**

Utredningen föreslår att ansvaret för hur hanteringen av trafikskadat vilt ska flyttas från Polisen till Trafikverket ska utredas. Förbundet stödjer detta förslag det kan bidra till en långsiktig helhet och främja det förebyggande arbetet som idag är bristfälligt.

Finansiering av organisationen av utförandet av trafikeftersök och det förebyggande arbetet ska inte bekostas med medel från viltvårdsfonden.

### **Statens vilt**

Förbundet välkomnar utredningens förslag att länsstyrelserna ska ta över Polismyndighetens uppgift att ta emot anmälningar om vilt som tillfaller staten samt omhänderta och överlämna viltet till Statens veterinärmedicinska anstalt och Naturhistoriska riksmuseet.

Förbundet anser att det föreligger stora behov av att utvärdera vilka typer av prover som ska insamlas och bevaras i studie och forskningssyfte. Delar av de insamlingar som görs är inte längre relevanta och tar resurser och begränsar jägarnas tillgång till det fällda viltet. Det ska föreligga synnerliga välmotiverade behov om statens vilt inte ska tillfalla skytt eller markägare.

### **Tillstånd för civila skjutbanor**

Förbundet bifaller utredningens förslag med att Länsstyrelserna ska ta över Polismyndighetens uppgift att besikta och ge tillstånd för civila skjutbanor.

Förbundet föreslår, till skillnad mot utredningen, att Naturvårdsverket ska ta över Polismyndighetens rätt att meddela föreskrifter om civila skjutbanor, förutsatt att inte en ny viltmyndighet bildas då uppgifterna ska fördelas enligt utredningens förslag.

Det är viktigt att länsstyrelserna i sitt uppdrag får tydliga instruktioner att underlätta och förenkla tillstånd, drift och underhåll av civila skjutbanor. Tillgången till civila skjutbanor spelar en stor roll för en säker och effektiv jakt samt för polis och försvarsmakt att utöva träning. Det har en ökad relevans med anledning av utvecklingen av det geopolitiska läget.

Sveriges Jordägareförbund anser att en långsiktig viltförvaltning i balans endast kan uppnås om den byggs på principerna om äganderätt, markägarinflytande, effektivitet och lokal förankring. Utan dessa grundstenar riskerar reformen att bli ännu en byråkratisk omväg, snarare än en förbättring för svensk viltförvaltning.

För Sveriges Jordägareförbund

Axel Roos  
*Ordf. Sveriges Jordägareförbund*

Carl Kuylenstierna  
*Ordf. Viltbrukskommittén*

*Sveriges Jordägareförbund representerar större privata markegendomarna i Sverige. Förbundets medlemmar skapar nytta för människor och miljö genom ett långsiktigt förvaltande av förnyelsebara naturresurser. Vi erbjuder ett helhetsperspektiv på modernt landsbygdsföretagande då medlemmar ofta bedriver lant-, skogs- och energiproduktion i större skala på samma fastighet. Genom stärkt landsbygdsföretagande och äganderätt vill vi utveckla näringslivet på den svenska landsbygden.*